Napětí na tuzemském trhu práce dosud stále přetrvává. Kdy se konečně uvolní?

Mimořádně napjatý trh práce v České republice (ČR) představoval poslední roky významný proinflační faktor. Jak se od doby, kdy v ČR kulminovala míra inflace – dosahujíc dříve naprosto nepředstavitelných rovných 18 % –, u nás změnila nezaměstnanost? A jak si na tom stojíme v porovnání se zahraničím?

Jedním (nikoli však jediným) z důvodů, proč byla míra inflace v ČR v posledních dvou letech setrvale jedna z nejvyšších z celé Evropské unie (EU), je nepochybně bezprecedentně nízká míra nezaměstnanosti. A míra nezaměstnanosti v ČR nebyla neobvykle nízká jen při srovnání s jejím historickým vývojem, nýbrž také při komparaci s ostatními evropskými zeměmi, potažmo celým vyspělým světem.

Obecná míra nezaměstnanosti

(v %, listopad 2023) 14 11.9 12 10 7.3 7.5 7.6 7.9 8 5.4 5.6 5.7 5.8 5.8 <u>5.9</u> 6.1 6.4 6.5 6.6 6.6 6 4.8 4.8 4.9 4.1 4.2 4.3 4 3.5 2.4 2.5 2.8 3.1 2 Slovinsko Bulharsko Slovensko Kypr EU Estonsko Irsko Dánsko Rakousko Rumunsko _ucembursko Portugalsko Polsko Německo **Vizozemsko** Maďarsko Chorvatsko Švédsko Španělsko

Obecná míra nezaměstnanosti v jednotlivých zemích EU. Zdroj: ČNB (Král, 2024).

Zatímco obecná míra nezaměstnanosti v takovém Španělsku dosáhla v listopadu roku 2023 až 11,9 %, v ČR činila pouhých 2,4 %. Jistě, lze namítat, že Španělsko nejspíše není tím státem, s nímž bychom chtěli či měli srovnávat náš makroekonomický výkon. Ovšem třeba i státy Skandinávského poloostrova či Pobaltí mají míru nezaměstnanosti násobně vyšší než my. Průměr EU přitom v tomto měsíci čítal zřetelně vyšších 5,9 %.

Situaci na tuzemském trhu práce, kde zaměstnavatelé bezútěšně hledají novou pracovní sílu, částečně pomohlo zapojení nových ukrajinských pracovníků. Ačkoli se jednalo o pomyslnou mírnou vzpruhu pro trh práce v posledních dvou letech, je přinejmenším sporné, nakolik se jedná o řešení onoho strukturálního problému.